

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Pedagogické možnosti znižovania agresivity detí v školskom veku

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

podpis štatutárneho zástupcu

Názov vzdelávacieho programu

Pedagogické možnosti znižovania agresivity detí v školskom veku

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Nie pre všetkých žiakov je škola miestom, kde sa cítia príjemne a kde prežívajú prijatie a akceptovanie rovesníckou skupinou, čo je v školskom veku jednou zo základných potrieb a predpokladom zdravého rozvoja osobnosti a formovania identity. Súčasťou rovesníckych vzťahov je zvýšená agresivita pri presadzovaní svojich práv a požiadaviek, často na úkor ďalších členov skupiny. Trieda, v ktorej prevažuje agresívne správanie nefunguje takým spôsobom ako by mala a napätie a negatívne vzťahy, ktoré sú medzi členmi skupiny sa prenášajú do celého výchovno-vzdelávacieho procesu. S rastúcou agresivitou žiakov stúpa náročnosť výchovno-vzdelávacieho procesu a zvyšujú sa nároky na schopnosť mnohých pedagógov zvládať konfliktné, agresívne situácie.

Slovenská republika je plnohodnotným partnerom pri plnení úloh spojených s fenoménom agresívneho správania v európskom priestore. V odporúčaní **Rady Európy** o prevencii násilia (Rada Európy, 2004) sa hovorí, že rozšíreniu osvedčených postupov v oblasti prevencie násilia by pomohlo: permanentné preškolenie pracovníkov zapojených do preventívnych programov týkajúcich sa problematiky tlmenia násilných incidentov, nenásilných spôsobov riešenia konfliktov ako aj citlivo prispôbovať programy charakteristikám cieľovej populácie ako sú napr. vývinové fázy v detskom veku, adolescencii či dospelom veku.

Vzdelávacie program vychádza z plnenia **§ 55 zákona 317/2009 Z. z.**, ktorým má riaditeľ zabezpečiť pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom v pracovnom čase preventívne psychologické poradenstvo najmenej jedenkrát ročne a umožniť im absolvovať tréning zameraný na predchádzanie a zvládanie agresivity, na sebaopoznanie a riešenie konfliktov.

Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2010/2011 v časti 1.2. odporúčajú - využívať účinné nástroje na predchádzanie, resp. riešenie prejavov problémového správania, záškoláctva, šikanovania, fyzického alebo psychického týrania, delikvencie, zneužívania návykových látok, sexuálneho zneužívania, prejavov extrémizmu a pod.

Druh vzdelávania: Aktualizačné vzdelávanie

Forma vzdelávania: Prezenčná forma

Ciele a špecifické ciele

Hlavný cieľ:

Rozšíriť, rozvíjať a aktualizovať profesijné kompetencie učiteľov a vychovávateľov v oblasti zvládania agresívneho správania detí a mládeže v školách a školských zariadeniach. Porozumieť príčinám a motívom agresívneho správania sa žiakov v škole. Získať praktické zručnosti pri identifikácii cieľov agresívneho správania a v intervenciách pri eliminácii prejavov takéhoto správania.

Špecifické ciele programu kontinuálneho vzdelávania:

- zvýšiť citlivosť pri monitorovaní správania sa žiakov
- zadefinovať rôzne druhy a príčiny agresívneho správania
- uvedomiť si vývinové aspekty problémového správania v mladšom a staršom školskom veku
- uvedomiť si a vyjadriť vlastné agresívne pocity
- spoznať spúšťače mechanizmy zlosti a agresívneho správania
- lepšie porozumieť sebe aj druhým
- ovládať a odbúravať zlosť a agresivitu
- uplatniť niektoré špecifické formy práce s agresívnym žiakom

Modul 1: Agresia a agresivita v správaní sa žiakov

- 1.1 Monitorovanie správania žiaka
- 1.2 Agresia a agresivita
- 1.3 Smerovanie agresivity
- 1.4 Poruchy správania spojené s agresivitou

Modul 2: Zvládanie a riešenie výchovne náročných situácií s prvkami agresie

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

2.1 Špecifiká vyučovacieho procesu

2.2 Interakčné hry a cvičenia

Obsah vzdelávania:

Modul 1: Agresia a agresivita v správaní sa žiakov

Téma	Forma	Rozsah
1. Monitorovanie správania žiaka - Posudzovacie škálové dotazníky - Monitorovacie schémy - Nácvik objektívneho pozorovania správania s cieľom eliminovať chyby pozorovania a merania	prezenčná	4
1.2. Agresia a agresivita - Identifikácia rozličných príčin: agresivita slúžiaca k dosiahnutiu vytýčeného cieľa, agresivita zapríčinená organickým poškodením mozgu, agresivita u detí s neuspokojenou bazálnou istotou, príčiny v sociálnych prostrediach dieťaťa – škola, rodiny, partia	prezenčná	2
1.3. Smerovanie agresie - Agresia vybitá na neživom predmete - Agresia vybitá na človeku - Autoagresia - Moyerova klasifikácia agresíí	prezenčná	2
1.4. Poruchy správania spojené s agresivitou - ADHD, porucha opozičného vzťahu, krádeže, záškoláctvo, porucha správania s protispoločenskými prvkami - Možnosti pedagogickej diagnostiky pri poruchách správania, Dotazník rizikového správania, Dotazník školského správania – ukážky práce s testami a ich využitie v pedagogickej praxi	prezenčná	4
spolu		12

Modul 2: Zvládanie a riešenie výchovne náročných situácií s prvkami agresie

Téma	Forma	Rozsah
2.1 Špecifiká vyučovacieho procesu - Organizácia výchovno-vzdelávacej práce - Úprava prostredia a umiestnenie žiaka v triede - Špecifické postupy učiteľa na vyučovaní	prezenčná	4
2.2 Interakčné hry a cvičenia - Výcvikovo – zážitkové hry, techniky, cvičenia s cieľom naštartovať pozitívne sociálne procesy (kreslený dialóg, nedokončené vety, skupinové aktivity, relaxačné techniky)	prezenčná	4
spolu		8

Zoznam študijnej literatúry:

- MARTÍNEK, Z.:** Agresivita a kriminalita školní mládeže. Praha : Grada, 2009.
ČERMÁK, I.: Lidská agrese a její souvislosti. Žďár nad Sázavou : Fakta, 1998.
PORTMANOVÁ, R.: Jak zacházet s agresivitou. Praha : Portál, 1996.
ŘÍČAN, P.: Agresivita a šikana mezi dětmi. Praha : Portál, 1995.

Rozsah a trvanie vzdelávania:

- 20 hodín

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Trvanie programu vzdelávacieho programu: maximálne 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogický zamestnanec: učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy, pedagogický asistent

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie,
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie,
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie.
- učiteľ ZUŠ
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Podkategória pedagogický asistent:

- asistent učiteľa, asistent vychovávateľa, asistent majstra odbornej výchovy

Kariérový stupeň: - samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategórie pedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Spôsob prihlasovania: vyplnená písomná prihláška

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie; riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsoby ukončovania vzdelávacieho programu:

Záverečná prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom aktualizáčného vzdelávania.

Predmetom záverečnej prezentácie bude popis vyučovacej hodiny alebo situácie vo výchovno-vzdelávacom procese, v ktorej frekventant využil poznatky a zručnosti nadobudnuté počas absolvovania vzdelávacieho programu. Rozsah prezentácie 7 -10 snímkov spracovaných v programe MS PowerPoint.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

Pre účastníkov vzdelávania:

- a) účasť minimálne 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania
- b) úspešná záverečná prezentácia pred účastníkmi vzdelávania a lektorom

Overenie profesijných kompetencií získaných výkonom odbornej činnosti alebo sebvzdelávaním:

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

V zmysle § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. sa pedagogickí zamestnanci môžu uchádzať o overenie profesijných kompetencií získaných výkonom odbornej činnosti alebo sebvzdelávaním;

Účastníci, ktorí majú záujem o overenie profesijných kompetencií získaných výkonom odbornej činnosti alebo sebvzdelávaním k záverečnej prezentácii pred trojčlennou skúšobnou komisiou, postupujú nasledovne:

1. Prezentácia z obsahu príslušného aktualizáčného vzdelávania a popisu vyučovacej hodiny alebo situácie vo výchovno-vzdelávacom procese, kde frekventant úspešne využíva poznatky a zručnosti z programu. Rozsah prezentácie 7 -10 snímkov spracovaných v programe MS PowerPoint.

Personálne zabezpečenie:

Pedagogickí zamestnanci MPC – učitelia pre kontinuálne vzdelávanie.

Externí lektori:

- vysokoškolskí učitelia,
- odborní zamestnanci VÚDPaP,
- odborní zamestnanci z Centier pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie

Garant vzdelávania:

PhDr. Štefan Matula, PhD. – výskumný pracovník Metodicko–výskumného kabinetu výchovného poradenstva a prevencie pri Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie, autor viacerých publikácií venovaných prevencii sociálno–patologických javov, koordinátor národných a medzinárodných výskumných projektov.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Náklady na vzdelávanie budú financované:

- z prostriedkov Národného projektu MPC Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov,
- z účelových prostriedkov MŠ SR na vzdelávanie.
- Cestovné náklady hradí vysielajúca organizácia alebo účastník sám.

Materiálne zabezpečenie vzdelávania:

Vzdelávacie priestory, študijné materiály a metodické materiály, učebné pomôcky, spotrebný materiál (písacie potreby, papiere, fixky) poskytne MPC.

Na vzdelávanie sa využijú dostupné študijné materiály a metodické materiály v printovej a elektronickej podobe týkajúce sa prevencie agresívneho správania.

Technické a informačné zabezpečenie vzdelávania:

PC s prístupom na internet, videokamera a videoprehrávač, dataprojektor, reprografická technika.

Vzdelávanie sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko - pedagogického centra alebo v priestoroch Centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, resp. v priestoroch ZŠ alebo SŠ.

Návrh počtu kreditov:

Spolu: 6 kreditov

- za rozsah aktualizáčného vzdelávania 4, za spôsob ukončenia 2 kredity.